

Valtioneuvoston asetus

Lupa- ja valvontavirastosta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan Lupa- ja valvontavirastosta annetun valtioneuvoston asetuksen (896/2025) 5 § seuraavasti:

5 §

Kokoonpano

Alueellisella valmiustoimikunnalla on puheenjohtaja, jonka tulee olla viraston virkamies ja varapuheenjohtaja, jonka tulee olla valtion virkamies. Alueellisella valmiustoimikunnalla on tarpeellinen määrä muita jäseniä alueellisten erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti. Alueellisessa valmiustoimikunnassa tulee olla jäsen:

- 1) hyvinvointialueilta;
- 2) kunnista;
- 3) Huoltovarmuuskeskuksesta;
- 4) elinvoimakeskuksista.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, Länsi-Suomen yhteistyöalueen valmiustoimikunnassa tulee olla jäsen Ahvenanmaan valtionvirastosta.

Alueellisessa valmiustoimikunnassa voi olla jäsenenä myös muiden viranomaisten ja järjestöjen edustajia, maakunnallisten varautumisen yhteistyöryhmien edustajia ja muita alueen toimijoita.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan X päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.202x

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

Viran nimi Etunimi Sukunimi

PERUSTELUT

5 §. Kokoonpano. Valtioneuvosto hyväksyi yleisistunnossa 25.9.2025 valtioneuvoston asetuksen Lupa- ja valvontavirastosta (896/2025). Asetus tulee voimaan 1.1.2026. Valtioneuvoston asetuksessa Lupa- ja valvontavirastosta säädetään alueellisten valmiustoimikuntien kokoonpanosta. Asetuksen mukaan alueellisessa valmiustoimikunnassa on puheenjohtaja, jonka tulee olla viraston virkamies ja varapuheenjohtaja, jonka tulee olla valtion virkamies. Alueellisessa valmiustoimikunnassa on lisäksi tarpeellinen määrä muita jäseniä alueellisten erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti viranomaisista, järjestöistä ja muista alueen toimijoista. Tällä esityksellä täsmennettäisiin alueellisten valmiustoimikuntien kokoonpanoa.

Pykälän 1 momentin mukaan alueellisessa valmiustoimikunnassa olisi puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Sääntelyä ei muutettaisi tältä osin eli jatkossakin pykälän mukaan puheenjohtajana tulisi olla viraston virkamies ja varapuheenjohtajana valtion virkamies, joka voisi olla muustakin valtionhallinnon organisaatiosta kuin virastosta. Alueellisessa valmiustoimikunnassa tulisi olla puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi tarpeellinen määrä muita jäseniä alueellisten erityispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti. Kyseisessä 1 momentissa luettelaisiin esityksen mukaan ne tahot, joilla olisi oltava edustus alueellisessa valmiustoimikunnassa. Näitä tahoja olisivat hyvinvointialueet, kunnat, Huoltovarmuuskeskus ja elinvoimakeskukset. Sääntelyesitys vastaa voimassa olevaa käytäntöä siltä osin, että kyseiset tahot ovat edustettuina kaikissa alueellisissa valmiustoimikunnissa. Alueellisten valmiustoimikuntien asettamisessa otetaan huomioon toiminnalliset perusteet. Alueellinen valmiustoimikunta valitsisi parhaaksi katsomansa määrän pysyviä jäseniä alueeltaan. Tämä tarkoittaisi, että eri alueiden valmiustoimikunnissa voisi siten olla eri määrä esimerkiksi eri hyvinvointialueiden, kuntien tai elinvoimakeskusten edustajia. Esimerkiksi kaikkien alueen kuntien ei olisi välttämätöntä tai ryhmän toimintakyvyn kannalta tarkoituksenmukaista olla edustettuina valmiustoimikunnissa, vaan kuntia voisi edustaa maakuntien keskuskaupungit tai muutoin valitut kuntien edustajat, kuten nykyisin. Sääntely jättäisi näin harkintavaltaa valmiustoimikunnalle ja mahdollistaisi alueellisten tarpeiden huomioon ottamisen paremmin.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin, että Länsi-Suomen yhteistyöalueen valmiustoimikunnassa tulisi olla jäsen myös Ahvenanmaan valtionvirastosta. Ahvenanmaan valtionvirasto edustaisi valmiustoimikunnassa valtionviranomaisia Ahvenanmaalla. Ahvenanmaan maakunnan vapaaehtoisesta osallistumisesta Länsi-Suomen yhteistyöalueen valmiustoimikunnassa voitaisiin sopia erikseen maakunnan hallituksen edustajien kanssa. Tämä varmistaisi, että Ahvenanmaan erityistarpeet otetaan huomioon varautumisen alueellisessa yh-

teistyössä. Vaikka Ahvenanmaa ei hallinnollisesti kuulu Länsi-Suomen varautumisen yhteistyöalueeseen, sen maantieteellinen sijainti, logistiset yhteydet ja toimivat yhteistyösuhteet alueella toimiviin viranomaisiin tukevat sen osallistumista valmiustoimikunnan toimintaan. Ahvenanmaan osallistuminen valmiustoimikunnan toimintaan edistää tiedonkulkua ja yhteistoimintaa valtion ja maakunnan viranomaisten välillä alueellisissa varautumisasioissa. Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat muun muassa valmius poikkeusolojen varalta (kohta 34) ja väestönsuojelu (kohta 28). Itsehallintolain nojalla on annettu tasavallan presidentin asetus poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa (900/2000, jäljempänä *sopimusasetus*). Sopimusasetuksessa on säännökset yleisestä poikkeusoloihin varautumisesta, väestönsuojelusta ja huoltovarmuudesta Ahvenanmaalla.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan alueellisessa valmiustoimikunnassa voisi olla 1 ja 2 momenteissa säädettyjen jäsenten lisäksi, alueelliset erityispiirteet huomioiden, jäseniä myös muista viranomaisista, järjestöistä, maakunnallisista varautumisen yhteistyöryhmistä sekä muista alueen toimijoista. Säännöksen tavoitteena on varmistaa, että valmiustoimikuntatyöhön osallistuvat ne tahot, joiden edustus on alueellisten erityispiirteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista ja tarpeellista. Samalla jätetään valmiustoimikunnan asettamisesta ja jäsenten nimittämisestä vastaavalle virastolle harkintavaltaa arvioida, mitkä tahot ovat toimikunnan tehtävien ja alueen tarpeiden kannalta keskeisiä. Säännöksessä tarkoitettuja muita viranomaisia voisivat olla esimerkiksi poliisi, Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos, hätäkeskus ja Maahanmuuttovirasto. Edellä mainitut viranomaiset ovat tälläkin hetkellä edustettuina alueellisissa valmiustoimikunnissa. Muita alueen toimijoita voisivat olla esimerkiksi kirkko sekä muut uskonnolliset ja muut yhteisöt.